

жилището му множество американски и френски епископи да му честитятъ, а Лионскиятъ епископъ Dupanloup го нарекъл „пръвъ ораторъ на вселенския съборъ“. Името на Щросмаера се прочуло въ цѣла Европа и Америка.

Слѣдът неговатата рѣчъ съборът рѣшилъ да се повѣрне цѣлиятъ проектъ въ комисията, за да го прѣработи.

Когато билъ на дневенъ редъ проектътъ „за дисциплината въ католишката църква“, Щросмаеръ говорилъ противъ него, защото отъ една страна билъ непъленъ, а отъ друга съдържалъ излишности. Непъленъ е казва той, защото не обима всички степени на епархията, защото говори за вакантните епископски длъжности, а не говори върху сѫщественото, какъ имено трѣбва да се назначаватъ епископитъ и пр. Като говори за кардиналитъ на църквата, подсъща събора върху постановлението на тридентинския съборъ, споредъ което кардиналитъ трѣбва да се назначаватъ измежду всички католически народи, защото само тогава тая колегия ще прѣставява цѣлата църква*). Свободата на църквата не трѣбва да се търси извѣнь няя, а вжтрѣ въ няя и външната ѹ защита ще стане излишна, когато въ няя се появватъ Златоустни Амврозии и др., а това пѣкъ ще се постигне, когато за епископи бѫдатъ назначавани маже духовити и пр.

Тая рѣчъ на Щросмаера е траяла 2 часа. За нея „Gazette de France“ казва: въ началото на засѣданietо прѣсѣдателъ забѣлѣжи на събора да не изказва одобрението си съ никакви знакове и, ако нѣмаше тая забѣлѣка, то съборътъ щѣше да рѣкоплѣска на Щросмаера поне десетъ пъти (на 10 мѣста). Нѣкои епископи изявяватъ, че такъво ораторско изкуство на латински езикъ не се е слушало вече нѣколко столѣтия, а единъ испански епископъ казва: че слѣдъ такъвъ маже нѣма нужда да се говори повече.

На 13. май 1870. год. билъ на дневенъ редъ въ събора „проектътъ „за Христовата църква“ (de ecclesia Christi). Тоя проектъ се състоялъ отъ нѣколко глави, отъ които четвъртата съдържала учението „за незаблудимътъ (непогрѣшимътъ) на римски папа“ (de romani Pontificis infallibili magisterio).

Подъ горнитъ думи не се разбира, какво папата билъ изобщо непогрѣшимъ, а тѣ значатъ, че папата не може да грѣши, да се заблуждава въ тѣлкуванietо на вѣрата. Тоя въпросъ съдѣржа 2 точки: а) може ли незаблудимътъ на папата да се приеме за догма и б) трѣбва ли тя да се приеме и провѣзгласи за догма. Съ първата точка сѫ съгласни всички епископи, а противъ втората сѫ мнозина отъ тѣхъ, между които и Щросмаеръ.

Той говорилъ по тоя въпросъ на 2 юни 1870 г., изказалъ се противъ приеманието на такъва догма между друго и поради слѣднитъ двѣ съображения: 1) ако се приеме такъва догма, то съ вѣрме може се случи, щото папитъ да почнатъ да считатъ еписко-

*¹) Болшинството на кардиналитъ сѫ италиянци.